

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету комп'ютерних
інформаційних технологій

Ігор ЯКИМЕНКО

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 015 Професійна освіта

Спеціалізація – 015.39 Цифрові технології

Освітньо-професійна програма – «Професійна освіта (Цифрові технології)»

кафедра освітології і педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (семестр)
Денна	3	6	32	14	3	6	65	120	6

30.08.2024
[Signature]

Тернопіль – 2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 015 «Професійна освіта», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 15 червня 2022р.)

Робочу програму склала к.е.н., доцент, доцент кафедри освітології і педагогіки Ірина БІЛОУС.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри освітології і педагогіки (протокол № 1 від 26 серпня 2024р.).

**Завідувач кафедри,
д.пед.н., проф.**

Лілія РЕБУХА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 015 «Професійна освіта» (протокол №1 від 30 серпня 2024 р.).

**Голова групи забезпечення
спеціальності, к.пед.н., доцент**

Володимир ШАФРАНСЬКИЙ

Гарант ОП, к.е.н., доцент

Оксана БАШУЦЬКА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи професійної майстерності сучасного викладача»

1. Опис програми

Дисципліна – «Основи професійної майстерності сучасного викладача»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: 01 «Освіта/педагогіка»	Статус дисципліни – Нормативна, циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність: 015 «Професійна освіта» <i>Освітньо-професійна програма:</i> «Професійна освіта. Цифрові технології»	Рік підготовки: Денна – 3 Семестр: Денна – 6
Кількість змістових модулів – 1	Ступінь вищої освіти – <i>бакалавр</i>	Лекції: Денна – 32 год. Практичні заняття: Денна – 14 год.
Загальна кількість годин – 120 год.		Самостійна робота: Денна – 65 год, Індивідуальна робота - 3 год. Тренінг – 6 год.
Тижневих годин – 10 год., <i>з них аудиторних – 3 год.</i>		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни.

Актуальність дисципліни «Основи професійної майстерності сучасного викладача» полягає в необхідності підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників у сучасних умовах освіти. У зв'язку з розвитком нових педагогічних технологій та змінюваними вимогами до освіти, викладачі повинні володіти сучасними навичками та знаннями для ефективного навчання. Оволодіння основами професійної майстерності дозволяє викладачам адаптувати свої методи до потреб здобувачів і забезпечувати високий рівень освітнього процесу. У сучасних умовах інтеграції інформаційних технологій у освітній процес, важливо навчитися ефективно використовувати нові інструменти та ресурси. Професійна майстерність викладача є важливою для забезпечення якісної освіти та розвитку закладів освіти.

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи професійної майстерності сучасного викладача» є формування у здобувачів освіти комплексних знань і практичних навичок, необхідних для успішного викладання в умовах сучасної освіти. Дисципліна націлена на розвиток педагогічної креативності, професійної рефлексії та здатності до постійного професійного самовдосконалення. Вона сприяє формуванню компетенцій, що дозволяють викладачам ефективно інтегрувати нові технології в освітній процес. Мета включає підготовку викладачів до роботи в різних освітніх середовищах, зокрема в умовах

дистанційного та змішаного навчання. Також передбачається розвиток навичок для створення та реалізації інноваційних педагогічних практик.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання дисципліни полягає в забезпеченні здобувачів освіти знаннями про сучасні педагогічні технології та методики викладання, зокрема:

- ознайомлення з основними аспектами професійної діяльності викладача, включаючи педагогічну етику та комунікацію;
- засвоєння студентами теоретичних знань про правила, принципи, шляхи організації продуктивного освітнього середовища;
- формування практичних умінь і навичок професійної майстерності організатора освітнього простору, а також мотивації щодо подальшого професійного вдосконалення і розвитку;
- оволодіння особливостями педагогічної діяльності фахівців у закладах освіти, а також специфікою управлінської, організаторської взаємодії в різних освітніх середовищах.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни.

Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних дисциплін, цілеспрямованої роботи над вивченням спеціалізованої літератури, використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел, активності на лекціях і практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

2.4. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Процес вивчення дисципліни «*Основи професійної майстерності сучасного викладача*» спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

- Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.
- Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.
- Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

2.5. Результати навчання.

До результатів вивчення дисципліни «*Основи професійної майстерності сучасного викладача*» є набуття таких знань:

- Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.
- Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.
- Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти..
- Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.
- Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«Основи професійної майстерності сучасного викладача»

Змістовий модуль. Професійна діяльність викладача: компетентності, педагогічна майстерність та етика.

Тема 1. Сутнісні та змістові основи професійної майстерності викладача у контексті компетентнісного підходу.

Професійна майстерність: ідеальний портрет педагогічного працівника. Елементи професійної майстерності (гуманістична спрямованість професійної діяльності, професійна компетентність, професіоналізм, здібності до роботи в педагогічній сфері, професійна техніка (мистецтво, майстерність, уміння). Діяльнісна структура професійної майстерності. Компетентнісний підхід в освіті як контент формування сучасного фахівця педагогічної сфери. Професійна компетентність педагогічного працівника. Функції компетентнісного підходу.

Тема 2. Сутність педагогічної діяльності викладача

Суспільна значущість професії викладача, її функції. Обов'язки викладача, його професійні функції. Поняття «педагог», «педагогічна діяльність» та її структура. Професійно-педагогічна діяльність як мета-діяльність. Особливості педагогічної діяльності викладача. Специфіка педагогічної діяльності. Професіоналізм діяльності викладача. Культура професійного мислення. Професіоналізм викладача як особистості. Особистісні характеристики майбутнього фахівця. Формування ціннісних орієнтацій викладача.

Тема 3. Викладач як суб'єкт освітнього процесу

Професійна майстерність (сутність, складові компоненти). Головні критерії майстерності викладача. Рівні оволодіння професійною майстерністю. Педагогічна діяльність (сутність, структура, характеристика компонентів педагогічної діяльності). Педагогічна взаємодія. Функції педагога. Головні професійні якості педагога. Педагогічні вміння вчителя. Суспільна значущість професії педагога. Рольовий репертуар.

Тема 4. Професійна майстерність викладача та її елементи

Педагогічна майстерність викладача та ступені її розвитку. Провідні складові педагогічної майстерності. Педагогічні здібності та уміння. Педагогічна техніка викладача. Самовдосконалення викладача. Педагогічна майстерність, як мистецька дія Педагогіка і мистецтво. Принципи «Системи Станіславського». Спільне та відмінне в діяльності актора і педагога.

Тема 5. Професійна майстерність вирішення конфліктних ситуацій

Поняття про конфлікти у педагогічних ситуаціях, їхня типологія, причини. Анатомія, структура, сфера, динаміка педагогічних конфліктів. Способи поведінки педагога у конфліктних ситуаціях, шляхи розв'язання конфлікту. Організація переговорів, медіації для розв'язання педагогічних конфліктів. Конфлікти у педагогічній взаємодії. Експертиза та передбачення педагогічних конфліктів. Шляхи розв'язання педагогічних конфліктів.

Тема 6. Педагогічний такт, етика викладача та особливості його поведінки у професійних взаєминах

Сутність і функції професійної етики. Етичний вимір взаємодії «педагог-діти-батьки». Етика взаємодії педагога з колегами. Етикет і педагогічний такт. Типові помилки етико-педагогічної поведінки. Роль етики у запобіганні педагогічним стереотипам.

Тема 7. Формування лідерських якостей викладача. Професійний імідж

Поняття лідерства. Типи лідерів. Класифікація лідерів за стилем поведінки. Загальні та специфічні якості особистості лідера. Тренінг для формування лідерських якостей. Педагогічна іміджологія. Типи, структура та функцій іміджу професіонала. Складові педагогічного іміджу. Професійний імідж викладача (педагогічні умови створення іміджу професіонала, елементи побудови іміджу, аудіоімідж, візуальний імідж).

Тема 8. Інноваційні підходи до розвитку професійної майстерності сучасного викладача

Основні засади забезпечення інноваційності професійної діяльності викладача. Умови, що підтримують реалізацію інноваційних освітніх технологій. Інноваційні методи роботи у процесі розвитку професійної майстерності. Інформаційні технології в роботі викладача. Дистанційні форми навчання: інноваційно-інформаційний контекст. Переваги дистанційної форми навчання. Характерні ознаки інновацій в педагогічній діяльності.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ
дисципліни «**Основи професійної майстерності сучасного викладача**»

Тематика залікового кредиту	Кількість годин					Контр. заходи
	Лекції	Практ. заняття	Самостійна робота	ІРС	Тренінг	
	Денна	Денна	Денна			
Змістовий модуль. Професійна діяльність викладача: компетентності, педагогічна майстерність та етика						
Тема 1. Сутнісні та змістові основи професійної майстерності викладача у контексті компетентнісного підходу	4	2	8	3	6	Опитування
Тема 2. Сутність педагогічної діяльності викладача	4	1	9			Тести, опитування
Тема 3. Викладач як суб'єкт освітнього процесу	4	1	8			Опитування
Тема 4. Професійна майстерність викладача та її елементи	4	2	8			Тести, опитування
Тема 5. Професійна майстерність вирішення конфліктних ситуацій.	4	2	8			Ситуаційні завдання, тести
Тема 6. Педагогічний такт, етика викладача та особливості його поведінки у професійних взаєминах	4	2	8			Опитування
Тема 7. Формування лідерських якостей викладача. Професійний імідж	4	2	8			Поточне опитування, тести
Тема 8. Інноваційні основи професійної майстерності сучасного викладача	4	2	8			Опитування, тести
Всього	32	14	65	3	6	

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Мета практичних занять для дисципліни «Основи професійної майстерності сучасного викладача» полягає в тому, щоб здобувачі освіти:

- ✓ Розвинули навички застосування теоретичних знань у реальних професійних ситуаціях.
- ✓ Оволоділи методами й техніками, необхідними для підвищення професійної та педагогічної майстерності.
- ✓ Навчилися ефективно вирішувати педагогічні та професійні конфлікти, використовуючи етичні та психологічні підходи.
- ✓ Розвинули лідерські якості та сформуvalи професійний імідж, важливий для успішної педагогічної діяльності.

✓ Ознайомилися з інноваційними підходами та методами, які можна застосувати для вдосконалення освітнього процесу і розвитку професійної компетентності викладача.

Практичне заняття № 1

Тема 1: Сутнісні та змістові основи професійної майстерності викладача у контексті компетентнісного підходу.

Мета: *Ознайомити здобувачів освіти з основними складовими професійної майстерності викладача, визначити ідеальний портрет педагогічного працівника та сформулювати розуміння компетентнісного підходу в сучасній освіті.*

1. Складові ідеального портрету педагогічного працівника.
2. Професійна майстерність педагогічного працівника як сукупність професійно-педагогічних компетентностей:
3. Діяльнісна структура професійної майстерності.
4. Рівні професійної майстерності.
5. Головні функції принципів організації педагогічної взаємодії, орієнтовані на досягнення високого рівня майстерності педагогічного працівника.
6. Професіограма педагогічного працівника передбачає.
7. Компетентність фахівця педагогічної сфери.
8. Етапи реалізації компетентнісного підходу в системі професійної підготовки фахівців педагогічної сфери.

Практичне заняття № 2

Тема 2: Сутність педагогічної діяльності викладача

Мета: *Розкрити значення педагогічної діяльності та її структуру, ознайомити з професійними функціями викладача та їхнім суспільним значенням.*

1. Професія викладача, її значущість з позиції дитини, суспільства, самого вчителя. Функції викладача.
2. Структура педагогічної діяльності та специфіка її компонентів.
3. В.О.Сухомлинський про покликання до педагогічної діяльності.
4. Вимоги до викладача.
5. Як співвідносяться поняття педагог і викладач? Як це можна подати схематично?

Тема 3: Викладач як суб'єкт освітнього процесу

Мета: *Вивчити роль викладача в освітньому процесі, його професійну майстерність та основні критерії її оцінки, а також розглянути ключові професійні якості педагога.*

1. Основна проблема: засвоєння сутності поняття «педагогічний професіоналізм викладача», виявлення залежності формування культури викладача від рівня педагогізації навчально-виховного процесу вищого навчального закладу.
2. Діяльність викладача як соціально значуща у державотворенні, формуванні національної свідомості молоді та духовної культури українського суспільства, проблема культури є центральною у підготовці майбутніх педагогів.
3. Специфіка діяльності педагога у вищому навчальному закладі.
4. Функції, права та обов'язки викладача.
5. Основні напрями діяльності викладача.
6. Психологічна структура педагогічної діяльності.
7. Педагогічний професіоналізм викладача.
8. Роль і значення культури освітян у становленні демократичної держави.
9. Шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача.

Практичне заняття № 3

Тема 4: Елементи акторської та режисерської майстерності у педагогічній діяльності

Мета: Дослідити поняття педагогічної майстерності, визначити провідні складові професійної майстерності та вивчити принципи самовдосконалення викладача.

1. Опіраючись на принципи системи К.С. Станіславського, навчити студентів аналізувати педагогічний вплив в освітньому процесі; розвивати педагогічні вміння емоційного впливу на студентів, мобілізації їх уваги.
2. Програма спостережень з метою визначення загальної оцінки основних проявів педагогічного артистизму.
3. Психологічний аналіз заняття з урахуванням артистичності педагога

Практичне заняття № 4

Мета: Навчити здобувачів освіти аналізувати та вирішувати конфліктні ситуації в педагогічній діяльності, розглянути типологію конфліктів та шляхи їх розв'язання.

Тема 5: Професійна майстерність вирішення конфліктних ситуацій

1. Способи, прийом и вирішення проблем дисципліни студентів відповідно до її вияву.
2. Поняття про конфлікти у педагогічних ситуаціях, особливості, причини виникнення, типи, рівні.
3. Структура та аналіз конфлікту.
4. Способи поведінки викладача у конфліктних ситуаціях.
5. Шляхи і процедури розв'язання конфліктів (переговорів, медіації, арбітрації). Розв'язання конфліктів у взаємодії з "важкими" людьми (студентами, колегами, батьками).

Практичне заняття № 5

Тема 6: Педагогічний такт, етика викладача та особливості його поведінки у професійних взаєминах

Мета: Розвинути у здобувачів освіти розуміння важливості педагогічної етики та такту в професійних взаєминах, а також вивчити їхній вплив на запобігання конфліктам

1. Творчість та проблема «конкурентоспроможності» в педагогічній діяльності.
2. Моральні норми ставлення педагога до своєї праці як віддзеркалення специфіки педагогічної діяльності.
3. Відповідність педагога вимогам сучасної вищої школи.
4. Необхідність постійного самовдосконалення педагога.
5. Соціокультурна зумовленість тенденцій розвитку педагогічної етики.
6. Сутність системи «педагог-студент».
7. Норми та вимоги до спілкування в системі «Педагог-студент».
8. Місце та роль педагогічної етики у трансформації системи цінностей педагогів та студентів.

Практичне заняття № 6

Тема 7: Формування лідерських якостей викладача. Професійний імідж

Мета: Ознайомити здобувачів освіти з поняттям лідерства в педагогічній діяльності, розвинути лідерські якості та допомогти сформуванню професійний імідж викладача.

1. Поняття іміджу викладача як складової артистизму.

2. Засоби невербальної поведінки викладача у процесі конструктивного педагогічного спілкування (жести, міміка, віддаль, паузи, інтонація, пози, візуальний контакт). Засоби невербального контакту педагога: психофізична готовність (мускульна мобілізація); емоційна готовність (“важка вага”, “легка вага”, “усе з гідністю”); психічна регуляція та прийом фізичних дій”; візуальний контакт з аудиторією.

3. Осанка, поза, рух педагога в аудиторії.

4. Зовнішній вигляд педагога (стриманість, охайність, естетична виразність, доцільність одягу).

5. Вимоги до одягу, прикрас, косметики педагога.

Практичне заняття № 7

Тема 8: Інноваційні підходи до розвитку професійної майстерності сучасного викладача

Мета: Вивчити сучасні інноваційні підходи та методи, спрямовані на розвиток професійної майстерності викладача, а також застосування інформаційних технологій у професійній діяльності.

1. Оволодіння інноваційними технологіями в педагогічній діяльності.

2. Поняття «педагогічна інновація»

3. Адаптація в освітній діяльності, формуванні професійної майстерності.

4. Адаптація у майбутній професії, подальшому розвитку професійної майстерності.

5. Самоменеджмент у контексті формування професійної майстерності фахівця.

6. Основи розвитку тайм-менеджменту майбутніх викладачів.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння здобувачами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом в межах встановленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача. Самостійна робота здобувача забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою.

Навчальний матеріал, передбачений навчальним планом для засвоєння здобувачем в процесі самостійної роботи, виносить на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалами, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять. Викладач проводить діагностику якості самостійної роботи здобувача на індивідуальних заняттях (консультаціях). Вони проводяться в позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою.

Завдання виконує кожен здобувач шляхом підготовки творчої роботи у вигляді реферату з презентацією згідно із рекомендованою тематикою поданою нижче (згідно свого порядкового номеру списку в журналі відвудань). Реферат – це завершена теоретична робота з конкретної проблематики (теми) в межах навчальної програми курсу. Реферат виконується здобувачем самостійно при консультуванні викладачем. Оформляється за стандартним зразком і подається викладачу за два тижні до екзамену. Захист реферату шляхом усного звіту здобувача освіти з підготовкою та оформлення презентації.

Основні вимоги до оформлення реферату:

Загальні вимоги: **Обсяг:** 10 сторінок основного тексту (без урахування титульного аркуша, змісту, списку літератури та додатків). **Шрифт:** Times New Roman, розмір шрифту – 14. **Міжрядковий інтервал:** 1.5. **Поля:** Верхнє і нижнє – 20 мм, лїве – 30 мм, правє – 10 мм. **Вирівнювання тексту:** По ширині. **Нумерація сторінок:** Зверху в правому куті, починаючи з другої сторінки (титульний лист не нумерується).

Структура реферату: **Титульний аркуш** (Назва закладу вищої освіти. Назва факультету та кафедри. Назва реферату. Прізвище, ім'я, по батькові автора. Науковий керівник. Місто і рік.). **Зміст** (Включає назви розділів роботи з вказанням сторінок). **Вступ** (Обґрунтування актуальності теми, мета і завдання роботи, методи дослідження, структура реферату). **Основна частина** (Складається з кількох розділів, кожен з яких має чітку назву та структуру). **Теоретичний аналіз:** (Огляд наукових джерел, обґрунтування проблеми). **Аналіз досліджень:** (Може включати огляд практичних прикладів або даних, якщо це передбачено темою). **Висновки** (Короткий підсумок результатів дослідження, висновки щодо вирішення проблеми, рекомендації). **Список використаних джерел** (Оформлюється відповідно до стандартів (ДСТУ або міжнародні стилі – АРА, МLА тощо). Джерела подаються в алфавітному порядку). **Додатки** (за необхідності) (Таблиці, графіки, схеми, які є додатковими до тексту реферату).

Оформлення цитат і посилань: **Прямі цитати:** Обов'язково в лапках з посиланням на джерело. **Непрямі цитати (парафраз):** Обов'язково з посиланням на джерело. **Оформлення посилань:** В тексті через квадратні дужки або за допомогою підрядкових приміток, відповідно до обраного стандарту (наприклад, [1, с. 25] або (Автор, рік)).

Оформлення ілюстрацій, таблиць і схем: **Таблиці:** Нумеруються та мають заголовок зверху («Таблиця 1 – Назва»). **Ілюстрації** (схеми, графіки): Нумеруються та підписуються під зображенням («Рисунок 1 – Назва»). Ілюстрації та таблиці повинні бути згадані в тексті реферату.

№ з/п	Тематика рефератів
1.	Професійна компетентність викладача у сучасній освіті.
2.	Формування педагогічної майстерності в умовах інформаційного суспільства.
3.	Гуманістичні принципи в професійній діяльності викладача.
4.	Психологічні аспекти професійної діяльності педагога.
5.	Професійна етика викладача: принципи та виклики.
6.	Педагогічна техніка: мистецтво управління аудиторією.
7.	Вплив педагогічної культури на якість освітнього процесу.
8.	Самовдосконалення викладача як чинник його професійного розвитку.
9.	Інноваційні підходи до викладання у вищій школі.
10.	Використання ІКТ у професійній діяльності сучасного викладача.
11.	Роль педагогічної майстерності в адаптації здобувачі освіти до освітнього процесу.
12.	Педагогічне лідерство: сутність, складові та розвиток.
13.	Методи та технології активізації навчальної діяльності здобувачів освіти.
14.	Моделі ефективної педагогічної взаємодії.
15.	Педагогічна іміджологія: формування професійного іміджу викладача.
16.	Психологічна стійкість викладача в умовах професійних стресів.
17.	Професійна рефлексія як складова педагогічної майстерності.
18.	Рольова структура діяльності викладача у контексті компетентнісного підходу.
19.	Основи педагогічної етики у взаємодії «викладач-студент».

20.	Управління конфліктами в педагогічній діяльності.
21.	Педагогічна взаємодія: принципи і моделі.
22.	Основи дистанційного навчання: інновації та виклики.
23.	Професійний розвиток викладача у контексті нових освітніх стандартів.
24.	Особливості організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.
25.	Функції викладача у системі вищої освіти.
26.	Лідерство і педагогічний стиль викладача.
27.	Сучасні тенденції розвитку педагогічної майстерності.
28.	Методика організації проектної роботи у закладах вищої освіти.
29.	Формування професійної культури майбутніх викладачів.
30.	Використання ігрових технологій у освітньому процесі.
31.	Взаємодія педагога з колегами: етичні та професійні аспекти.
32.	Викладач як організатор освітнього процесу.
33.	Роль професійного саморозвитку у педагогічній діяльності.
34.	Актуальні проблеми педагогічної майстерності в Україні.
35.	Формування у здобувачів освіти навичок критичного мислення.
36.	Основи формування стратегії професійного розвитку викладача.
37.	Інтерактивні методи навчання: переваги та недоліки.
38.	Організація навчальної діяльності в умовах інклюзивної освіти.
39.	Професійна майстерність викладача в умовах дистанційного навчання.
40.	Етичні виклики професії викладача у сучасному суспільстві.

7. ТРЕНІНГ з дисципліни

«Основи професійної майстерності сучасного викладача»

Завдання для проведення тренінгу (на вибір здобувачів освіти*):

Розробка та проведення завдань з дисципліни «Основи професійної майстерності сучасного викладача» дозволяють здобувачам освіти не тільки теоретично освоїти основні концепції професійної компетентності, але й закріпити їх на практиці. Виконуючи ці завдання, здобувачі набувають практичних навичок, таких як аналіз педагогічних ситуацій, розробка навчальних планів та застосування сучасних освітніх технологій. Крім того, вони вчаться ефективно вирішувати конфліктні ситуації в навчальному процесі, вдосконалюють свої комунікативні вміння та розвивають педагогічну рефлексію. Ці завдання сприяють підвищенню рівня професійної майстерності та готовності до викладацької діяльності.

** Здобувачі освіти будуть розбиті на групи по 3-4 особи для виконання завдання на їх вибір (кожна група вибирає різне завдання). Це дозволить ефективно співпрацювати над проектами, розподілити обов'язки та забезпечити глибше занурення в тематику завдання. Оцінюється не індивідуальна діяльність здобувачів, а загальна якість проекту та його представлення. Командна робота і результати виконання завдання вважаються основними критеріями оцінювання.*

Завдання 1. Розробка навчального плану для інтерактивного курсу

Опис: Створіть навчальний план для інтерактивного курсу з вашої спеціальності, враховуючи сучасні педагогічні технології.

Кроки: Виберіть тему курсу, розробіть цілі та завдання, визначте структуру курсу, включіть інтерактивні елементи, підготуйте план оцінювання.

Форма подачі: Письмовий звіт з навчальним планом та описом інтерактивних елементів.

Завдання 2. Аналіз педагогічних технологій.

Опис: Проведіть аналіз двох сучасних педагогічних технологій, оцініть їх ефективність та запропонуйте рекомендації для їх впровадження.

Кроки: Виберіть технології, проаналізуйте їх переваги та недоліки, зберіть дані, напишіть рекомендації для впровадження.

Форма подачі: Письмовий звіт з порівняльним аналізом та рекомендаціями.

Завдання 3. Розробка навчальних матеріалів для дистанційного навчання

Опис: Розробіть навчальні матеріали для дистанційного навчання, включаючи відео, презентації та інтерактивні вправи.

Кроки: Визначте тему, розробіть структуру матеріалів, створіть мультимедійний контент, перевірте інтеграцію з платформою, підготуйте до подання.

Форма подачі: Інтерактивний прототип з демонстрацією матеріалів.

Завдання 4. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Опис: Розробіть методикку оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти для конкретного курсу, включаючи критерії та інструменти.

Кроки: Визначте цілі оцінювання, розробіть критерії для різних рівнів досягнень, виберіть інструменти для оцінювання (тести, завдання, проекти), розробіть процедури для збору та аналізу даних, напишіть звіт з рекомендаціями.

Форма подачі: Письмовий звіт з описом критеріїв та інструментів оцінювання.

Завдання 5. Створення плану самовдосконалення

Опис: Розробіть особистий план самовдосконалення, включаючи конкретні цілі, стратегії та ресурси для підвищення професійної майстерності.

Кроки: Визначте особисті цілі, розробіть стратегії досягнення цілей, оберіть ресурси для навчання, складіть план реалізації, підготуйте звіт з аналізом.

Форма подачі: Письмовий план самовдосконалення з графіком і деталями ресурсів.

Завдання 6. Розробка методів управління стресом

Опис: Розробіть методи та техніки управління стресом для викладачів, включаючи стратегії зниження стресу та підтримки психічного здоров'я.

Кроки: Вивчіть існуючі методи управління стресом, адаптуйте їх для викладачів, розробіть набір рекомендацій та вправ, створіть матеріали для підтримки, напишіть звіт.

Форма подачі: Письмовий звіт з рекомендаціями та вправами.

Завдання 7. Розробка плану кар'єрного розвитку

Опис: Розробіть план кар'єрного розвитку для викладача, включаючи етапи професійного росту, можливості підвищення кваліфікації та професійні цілі.

Кроки: Визначте кар'єрні цілі, розробіть план досягнення цілей, включіть можливості для підвищення кваліфікації, створіть план участі в професійних заходах, напишіть звіт.

Форма подачі: Письмовий план кар'єрного розвитку.

Завдання 8. Аналіз ігрових методів у навчанні

Опис: Проведіть аналіз використання ігрових методів у навчальному процесі, включаючи їх вплив на мотивацію та навчальні результати.

Кроки: Виберіть ігрові методи, проаналізуйте їх ефективність, розгляньте приклади впровадження, підготуйте рекомендації для використання, напишіть звіт.

Форма подачі: Письмовий звіт з аналізом і рекомендаціями.

Завдання 9. Створення педагогічного блогу

Опис: Розробіть концепцію та створіть блог для викладачів, де обговорюватимуться актуальні питання педагогічної діяльності.

Кроки: Вибрати платформу для блогу. Розробити план контенту (тематика, частота публікацій). Написати та опублікувати перші три статті на блозі, присвячені темам, важливим для викладачів. Запропонувати інструменти для взаємодії з читачами (коментарі, опитування).

Форма подачі: URL блогу та скріншоти перших трьох статей.

Завдання 10. Розробка інноваційного навчального ресурсу

Опис: Створіть інтерактивний навчальний ресурс (наприклад, електронний курс, відеоурок або мультимедійний матеріал) для викладачів.

Кроки: Визначити мету та тематику ресурсу. Розробити контент (текст, відео, інтерактивні елементи). Використати відповідні інструменти для створення ресурсу (Canva, Adobe Captivate, Google Slides тощо). Подати ресурс на платформі для доступу (YouTube, Google Drive тощо).

Форма подачі: URL до ресурсу або файл у форматі PDF/відео.

Завдання 11. Психологічний портрет ідеального викладача

Опис: Розробіть психологічний портрет ідеального викладача, включаючи особистісні якості, мотивацію та стратегії навчання.

Кроки: Дослідити риси особистості та психологічні характеристики успішних викладачів. Створити модель ідеального викладача на основі дослідження. Описати, як ці якості впливають на педагогічний процес. Розробити план дій для розвитку цих якостей у реальному житті.

Форма подачі: Письмова робота обсягом 5-6 сторінок і презентація (до 10 слайдів).

Завдання 12. Моделювання тренінгу для викладачів

Опис: Розробіть концепцію та план проведення тренінгу для викладачів з актуальної теми (наприклад, управління класом, інноваційні методи навчання).

Кроки: Визначити тему та цілі тренінгу. Розробити структуру тренінгу (лекції, практичні заняття, дискусії). Підготувати навчальні матеріали та ресурси. Розробити план оцінки ефективності тренінгу.

Форма подачі: Письмовий план тренінгу обсягом 6-8 сторінок і презентація (до 10 слайдів).

Завдання 13. Створення відеоінтерв'ю з викладачем

Опис: Зніміть відеоінтерв'ю з досвідченим викладачем, в якому обговорюватимуться важливі аспекти професійної діяльності та поради для новачків.

Кроки: Вибрати досвідченого викладача для інтерв'ю. Підготувати питання, що охоплюють важливі теми (методи навчання, управління класом, професійний розвиток).

Зняти відеоінтерв'ю та відредагувати його. Опублікувати відео на платформі для перегляду.

Форма подачі: URL до відеоінтерв'ю або файл відео.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі застосовуються: лекції; практичні заняття; індивідуальні заняття; модульні контрольні роботи; виконання творчих завдань під керівництвом викладача та самостійно; виконання завдань з тренінгу.

9. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.

В процесі вивчення дисципліни «**Основи професійної майстерності сучасного викладача**» використовують наступні методи оцінювання навчальної роботи студента за 100-бальною шкалою:

- поточне опитування;
- оцінювання виконання змістового модульного контролю;
- оцінювання виконання тренінгу;
- оцінювання самостійної роботи студентів;
- підсумковий екзамен.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «**Основи професійної майстерності сучасного викладача**» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання*	Модульний контроль 1**	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне з оцінок отриманих під час опитування на кожному практичному занятті.	Модульна контрольна робота (теми 1-8).	Оцінка за виконане завдання	Оцінка за виконане завдання	Теоретичне питання 1 – макс. 50 балів Теоретичне питання 2 – макс. 50 балів

* Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений один раз на два практичних заняття). Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle.

** Модульна контрольна робота проводиться у вигляді письмової роботи і складається з двох частин: 1) тестові завдання (10 тестів по 10 балів) та 2) теоретичне питання. Оцінка за модульну контрольну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих за виконання усіх модульних завдань.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ЄКТС
90–100	“Відмінно”	A (відмінно)
85–89	“Добре”	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	“Задовільно”	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	“Незадовільно”	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
01–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

**10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ,
використання яких передбачає навчальна дисципліна**

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	✓ Мультимедійний проектор EpsonEB- 505 (1 шт.), рік виготовлення 2018, рік ведення в експлуатацію 2019 ✓ Екран проєкційний BRYAN 2:1,5 (1шт.)	1-8
2.	✓ Ноутбук (Базове програмне забезпечення: ОС Windows 10 – згідно ліцензії Microsoft IT Academy та Microsoft DreamSpark for Students; Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office, телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox).	1-8
3.	Фліпчарт	1-8

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Безкоровайна О., Павлюк Г. Психологічні та педагогічні аспекти професійної підготовки майбутніх учи-телів іноземної мови для початкової школи. Освітній простір України. 2019. No 15. С. 60–65.

2. Бекірова А. Методологія, теорія та методика формування професійної суб’єктивності майбутніх учителів: монографія. Житомир. 2019. 419 с.

3. Бобровицька С., Кісіль Д., Ласточкіна О. Педагогічна майстерність вчителя початкових класів. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2021. No 10 (114). С. 16–24.

4. Бойко А. І. Самовиховання вчителя як чинник вдосконалення педагогічної майстерності. URL : http://novyn.kpi.ua/2009-3-2/01_Vojko.pdf

5. Васянович Г. Педагогічна еліта як феномен сучасності: духовно-моральний концепт : *Вибр. Твори: Зб. н. пр. Львів* : СПОЛОМ, 2019. С. 315-329.

6. Волошук І.С., Шуленок О.С. Задатки і здібності: що ми про них знаємо і що бажаємо знати. Наука – прак-тиці. 2020. No 2 (77). С. 11–17.

7. Євтух М. Б., Скорик Т. В. Акмеологічний підхід до становлення професійної успішності майбутнього вчителя. Вісник Національного університету «Чернігівський

колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія : Педагогічні науки. 2020. Вип. 7 (163). С. 8–13.

8. Зайченко І. В., Теслюк В.М. Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи. / За ред. проф.І. В. Зайченка. Київ: Видавництво Ліра-К., 2021. 484 с.

9. Кравець Р. Професійна майстерність викладача іноземної мови як запорука всебічного розвитку особистості здобувача вищої освіти. *Молодь і ринок* № 2 (210), 2023. С. 13 – 19.

10. Лащівська Я. Професійна майстерність як основний компонент педагогічної культури. *Освітній простір України*. 2019. № 16. С. 97–102.

11. Основи педагогічної майстерності. Опорні конспекти лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 014 «Середня освіта (фізична культура)», освітній ступінь «бакалавр» : навчальний посібник / укладач Хома Т.В. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2021. 112 с.

12. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

13. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610 URL : <http://surl.li/piql>

14. Семеніхіна О.В., Бобровицька С.Ф. Особливості практичної підготовки вчителів до використання ЕОР у початковій школі. *Фізико-математична освіта*. 2020. Вип. 1 (23). Ч. 2. С. 72–77.

15. Скорик Т. В., Грицик Н. В. Технологія «Створення ситуації успіху» у становленні професійної успішності майбутнього вчителя. *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки*. 2020. № 1 (34). С. 195–200.

16. Скорик Т. В. Основи професійної успішності педагога-музиканта: навчальний посібник. Чернігів : Десна Поліграф, 2022. 156 с.

17. Скорик Т. В., Міненко А. О. Арттехнології розвитку емоційного інтелекту майбутнього вчителя початкових класів. *Педагогічний альманах*. 2019. Вип. 43. С. 180–186.

18. Сорочан Т. М. Феномен педагогічної майстерності як методологія трансформації професіоналізму педагогів Нової української школи. *Педагогіка і психологія*. 2019. 1 (102). С.5-12.

19. Хайруддінов М. А. Теорія і практика відкритого навчання: навч.-метод. пос. К, 2019. 136 с.

20. Холковська І. Л., Волошина О. В, Губіна С. І. Основи педагогічної майстерності: практикум. Вінниця: «Твори», 2019. 240 с.

21. Цюман Г. М. Професіоналізм викладача як основа педагогічної майстерності. URL: <http://acup.poltava.ua/wp-content/uploads/2015/03/Tsuman.pdf>

22. Чендакова Л. Формування педагогічної майстерності майбутніх педагогів професійного навчання. *Молодий вчений*, 7 (83), 2020. С. 195-198. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-7-83-42>

23. Janelle Cox (2019). 15 Professional Development Skills for Modern Teachers. *Provided by the K-12 Teachers Alliance*. URL: <https://www.teachhub.com/professional-development/2019/11/15-professional-development-skills-for-modern-teachers/>

24. Jill Blankenship, Ed.D. (2023). Professional Development for Teachers. *Education Advanced*. URL: <https://educationadvanced.com/blog/professional-development-skills-for-teachers>

25. Kate Herbert-Smith (2024). Growth mindset: the key to successful teaching? URL: <https://blog.irisconnect.com/uk/community/blog/5-attributes-of-a-growth-mindset-teacher/>

26. Kim McMullen (2022). Innovative Teaching Strategies: Nine Techniques for Success. URL: <https://educationadvanced.com/blog/innovative-teaching-strategies-nine-techniques-for-success>

27. Nick Duda, Emily Velazquez and Kristina Davis Salazar (2023). The Modern Teacher's Handbook: Your Ultimate Guide to Success in Education. 268 p. ISBN: 9798986450322

28. Paul Main (2022). Growth Mindset: A teacher's guide. URL: <https://www.structural-learning.com/post/growth-mindset-a-teachers-guide>

29. Rozhnova, T., Sholokh, O., Kapinus, O., Makhynia, T., & Prykhodkina, N. (2024). Training of scientific and pedagogical staff in higher education institutions: quality and requirements. Revista Eduweb, 18(1), 164-179. <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2024.18.01.12>

30. Westman, Lisa (2021). Teaching with Empathy: How to Transform Your Practice by Understanding Your Learners. 120 p. ISBN: 978-1-4166-3048-7

Інтернет-джерела:

1. Витоки педагогічної майстерності. <http://sources.pnpu.edu.ua/>
2. Заучу все для роботи. <http://journal.osnova.com.ua/>
3. Педагогічна майстерня. <http://journal.osnova.com.ua/>
4. Школа. <http://www.osvitaua.com/shop/red-pp/jl-pp/shj/>
5. Управління школою. <http://journal.osnova.com.ua/>